

*“Weten is niet genoeg, we moeten het toepassen. Willen is niet genoeg, we moeten het doen!”
(Goethe)*

Het is fijn te constateren dat Zwolle er financieel goed voorstaat zodat we op veel punten kunnen investeren in Zwolle, haar inwoners, haar natuur, haar gasten, ondernemers, in voorzieningen, infrastructuur etc. De vertaling van de ambities uit het coalitie akkoord komen helder naar voren. Daarom ook de complimenten van de fractie van GroenLinks aan het college en de ambtenaren voor deze begroting!

De bijdrage van GroenLinks zal ik vandaag ook aan het model donut economie ophangen. In het donutmodel beweegt al ons economisch handelen zich tussen de sociale ondergrens/ bestaanszekerheid (het gat in midden) en het ecologisch plafond (de buitenrand).’ het is al eerder aangehaald in dit huis.. Omdat volgens GroenLinks daarin de verandering zit die nodig is en het aansluit bij SDG ‘s.

Voorzitter een donut, menigeen denkt daarbij niet aan de economie maar eerder hmm lekker, daar zou ik wel zin in hebben. Echter de harde werkelijkheid is dat in 2022, voor veel gezinnen de luxe van een donut als lekkernij niet is weggelegd. Nog erger zelfs dat er kinderen met een lege maag naar school gaan. Onbestaanbaar! Het zijn ook de kinderen die volgens de Kids Rights index o.a. de gevolgen hebben van de slechte luchtkwaliteit in Nederland. We staan daarmee op de 37ste plek. De quote 500 liet wederom zien het verschil tussen arm en rijk groeit. Dat heeft zo ‘n 100 jaar ongebreidelde economische groei ons dus gebracht.

Laten we alles wat binnen ons vermogen en onze invloedssfeer ligt doen om het tij te keren. In deze begroting ziet mijn fractie terug dat we daaraan werken. Bouwen aan een circulaire economie daarin liggen de kansen. Daarin hebben we wat te doen. Ik ga nu in op

Sociale ondergrens, bestaanszekerheid, mee kunnen doen

- Voorzitter, **bestaanszekerheid** je geen zorgen hoeven te maken of je de primaire levensbehoeften kunt betalen. Die zekerheid staat voor een steeds grotere, maar ook **andere** groep dan voorheen, onder druk. Daarom vindt GL het heel goed dat dit college een **fonds bestaanszekerheid** instelt en die voedt met 1,5 milj euro. Wel vragen we ons af, of het in de huidige snel veranderende, verslechterende situatie genoeg zal zijn. **Wordt daar door het college ook rekening mee gehouden?**
- Voor mensen in de bijstand komt hun bestaanszekerheid onder druk te staan als ze gaan samenwonen. GroenLinks zou graag middels een pilot willen realiseren dat deze mensen een half jaar lang hun bijstand behouden. We dienen daartoe een motie in.

Met betrekking tot de

- **Energiearmoede** De extra financiële ondersteuning gericht op de energierekening juichen wij van harte toe. Ook dat het beschikbaar is voor maatschappelijke

organisaties en verenigingen. Echter lang niet iedere Zwollenaar heeft deze compensatie nodig. Diverse inwoners hadden de vraag of ze het kunnen doneren. Daarom steunen we de motie om het voor bewoners mogelijk te maken de tegemoetkoming te doneren. Ook de hoge fossiele energie prijzen maken het belangrijk dat we de energie transitie naar duurzame energie en het verkleinen van energieverbruik doorzetten maar daarover straks meer

Eerst aandacht voor de

- **Kindregelingen.** Kinderen van gezinnen met een laaginkomen zijn vaak de dupe, daarmee is er geen sprake van een gelijke kans. Vandaar ook de ambitie in het CA om de kindregelingen toegankelijk te maken voor gezinnen tot 130% van het minimum. Wij kijken uit naar het plan dat is aangekondigd. Fijn dat er ook al ingesprongen is op ontbijt of lunches op scholen. En dat de kinderraad voortgezet wordt. Daarmee geven we kinderen zelf ook een stem.

Met al deze interventies, en dan heb ik ze nog lang niet allemaal genoemd, zoals investeren in sociale basis en Sociale wijkteams, laat Zwolle haar sociale hart zien. (Het zijn echter wel heel veel regelingen, mogelijk dat die samengevoegd kunnen worden in de stadspas. **Kan het college ons meenemen in de ontwikkeling van de stadspas, hoe staat het ervoor?** Als D66 voor mij aan is laat ik dit schieten ook in hun bijdrage)

Bij de sociale ondergrens hoort ook mee kunnen doen

- **Inclusiviteit. mee kunnen doen,** gelijkwaardigheid, niemand uitgezonderd. Zowel het heden als het verleden laat zien dat dat geen vanzelfsprekendheid is. De afgelopen 2 jaar is aandacht besteed aan de afschaffing van de slavernij middels de Ketikoti viering. GroenLinks vindt het belangrijk dat dit ook een fysieke uiting krijgt. Daarom
- dienen wij een **motie** in voor een **Monument om de slavernij en de afschaffing** daarvan te blijven gedenken. **Wij horen graag van het college of ze dit belang met ons deelt.**

Graag horen wij ook hoe het staat met de doelen voortkomend uit de charter diversity waarvan een jaar geleden besloten is dat de gemeente Zwolle die zou ondertekenen.

- **Cultuur,** heeft een belangrijke rol in het creëren van inclusiviteit. De cultuur investeringen zoals bijv. voor o.a. atelierruimte en tentoonstellingsruimte dragen daartoe bij. Ik wil hierbij nogmaals aandacht vragen voor het belang dat cultuur ook voor mensen met een beperking toegankelijk is. Net als de stad en andere voorzieningen toegankelijk moeten zijn,
- **Toegankelijkheid.** Door de huidige inzet van de deelscooters en fietsen zijn er extra obstakels op vele stoepen terecht gekomen. Uit de Stentor vernam ik dat er een evaluatie is geweest eind oktober. De input van deze evaluatie is vertrouwelijk. De Fractie van GroenLinks zou graag geïnformeerd willen worden of alles naar wens verloopt en of er redenen zijn om bij te sturen. In artikel 6 van de beleidsregel is daar ruimte voor gecreëerd. **Graag horen wij van het college hoe de raad op de hoogte**

gehouden wordt van de ontwikkelingen mbt deelmobiliteit, scooters/fietsen. En wanneer, o,b,v, welke situatie ingegrepen wordt en ingezet op artikel 6

Ik ga verder met het ecologische plafond van de donut voorzitter

Ecologische plafond

- **Bewustwording.** Generaties lang hebben we er met z'n allen, voor gezorgd dat het ecologisch plafond bereikt is. Dat betekent dat we met z'n allen ook het tij kunnen keren. De invloed van het individu is daarin vaak groter dan dat we denken. Informeren en meehelpen het mogelijk maken dat iedereen mee kan doen zorgt voor bewuster consumeren. De energiecoaches en energiekussers zijn daar, ~~net als het initiatief van o.a. warm thuis en het Zwols isolatieprogramma een mooi vb. van.~~ Ook natuur en duurzaamheidseducatie zijn daarbij belangrijk
 - Ook **lokale initiatieven** gebundeld in energie- initiatieven zoals 50 tintengroen Assendorp en Wijbedrijf in Dieze laten daarin het goede vb zien. Zij geven aan dat het bedrag van 100.000 helpt maar niet voldoende is echt groeikracht te ontwikkelen. **Graag hoor ik van het college of zij het afgegeven signaal herkennen en of ze voornemens zijn daaraan wat te doen?** (als D66 voor mij aan is laat ik dit vallen)
 - **Duurzame energie opwek.** Ook de gemeente zelf heeft met zijn vastgoed net als bedrijven een belangrijke rol bij het verduurzamen en de opwek van duurzame energie. Het uitgangspunt is Zon op dak bij bedrijven. Scania heeft dat opgepakt. Maar hoe zit het met de rest van de bedrijven. Hoe gaat het met intensiveren. Hoe worden bedrijven hierop gestimuleerd en gemonitord ? **Graag reactie hierop van het college ook hoort mijn fractie graag van het college hoe het staat met het beloofde concrete plan om de energietransitie te versnellen.**
- > **Circulaire economie.** De transitie van de economie zoals we die kennen naar een circulaire economie vraagt wat van ons, van bedrijven. Kan het college aangeven wanneer we een update een plan kunnen verwachten waar de 377.000 euro voor is gereserveerd?

Voorzitter. Het leven zoals we dat sinds de industriële revolutie hebben ingericht heeft grote gevolgen voor de luchtkwaliteit. Lucht kent geen grenzen. Een slechte luchtkwaliteit heeft invloed op de gezondheid en het welzijn van mensen.

- **Schone lucht akkoord.** Op 18 januari 2021 heeft Gl een motie schone lucht akkoord ingediend dat is aangenomen. In de stukken die hier vandaag voorliggen wordt aangegeven dat er eerst nog extra data verzameld wordt en dat de uitvoering van de motie daarmee een jaar wordt doorgeschoven. We begrijpen dat met de schaarste aan milieukundigen en stikstofberekeningen die moeten worden gedaan niet alles tegelijk kan, echter een integrale aanpak van de Zwolse luchtkwaliteit door deelname aan SLA is echt van belang.

Om het belang van een schone lucht verder te onderstrepen stelt mijn fractie, samen een jaarlijkse autovrije zondag voor. Wij dienen daartoe een motie in.

Om het ecologische plafond te herstellen is het belangrijk de natuur en hoeveelheid groen te herstellen en uit te breiden.

- **Vergroenen.** Op individueel niveau kunnen inwoners met een tuin daaraan bijdrage. Leveren. Vandaar ook de inzet van de tegeltaxi in 2021 en 2022. Voor 2023 ziet GL geen bedrag opgenomen in de begroting. Daarmee zou dit initiatief na twee jaar sterven terwijl ook in Zwolle nog veel versteende tuinen zijn. Daarom dienen wij een **motie** ter verlenging van de tegeltaxi in.

In de stad een bos creëren dat is een ideaalbeeld voor GroenLinks. Niet altijd haalbaar in de traditionele betekenis van het woord. Een wandelend bos, zoals bijv in leeuwarden behoort echter wel tot de mogelijkheden. Tijdens het voorbereiden van een motie vernamen we van de wethouder dat een groep ondernemers hiertoe zelf al het initiatief hebben genomen, fantastisch! **Graag horen we hier iets meer over van de wethouder. (Wie, wat, waar wanneer is er financiële steun door de gemeente etc.)**

Voorzitter ik ga afronden. Deze begroting en najaarsstukken omvatten zoveel meer dan dat ik in mijn bijdrage aan de orde heb laten komen. Ik begon mijn bijdrage met een behoorlijk zwarte maar ook reële boodschap. Echter binnen onze invloedssfeer zie ik investeringen, maar ook toekomstige kansen die bijdragen aan bestaanszekerheid van de Zwollenaar en die gericht zijn op het herstel van het ecologische plafond.

Voorzitter we weten al veel, van een circulaire economie hebben we nog meer te weten, we hebben ambities die we willen verwezenlijken dus laten we nu vooral gaan doen. Als het ergens kan dan is het in Zwolle! De financiën geven ons daartoe ruimte waarbij wij ons realiseren dat uitvoeringscapaciteit een beperkende factor is.